

РЕЙ БРЕДЪРИ СКЕЛЕТ

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Крайно време бе отново да иде на лекар. Господин Харис леко пребледня по стълбите. Докато се изкачваше, името на д-р Бърли проблесна от една табела със стрелка. Дали докторът щеше да въздъхне, когато влезеше в кабинета му? В края на краищата това бе десетото му посещение за годината. Но Бърли не би трябвало да се оплаква; в края на краищата прегледите се плащаха!

Сестрата погледна господин Харис и се усмихна леко развеселено, после отиде на пръсти до остъклената врата, отвори я и пъкна глава вътре. На Харис му се стори, че я чува да казва: „Познайте кой е тук, докторе“. И дали докторът не отговори с едва чулото: „О, Господи, *нак ли?*“ Преглътна нервно.

Когато Харис влезе, д-р Бърли изсумтя:

— Отново болки в костите! Ах! — Намръщи се и си нагласи очилата. — Скъпи господин Харис, бяхте изследван с най-добрите апарати и сита за бактерии, известни на науката. Просто сте нервен. Дайте да ви видя пръстите. Много пушите. Дъхнете ми. Прекалявате с белтъците. Да видим очите. Не спите достатъчно. Моите препоръки? Наспете се хубаво, намалете белтъците, спрете да пушите. Десет долара, ако обичате.

Харис стоеше навъсено.

Докторът вдигна поглед от бумагите си.

— Още ли сте тук? Вие сте хипохондрик! Сметката ви вече е *единайсет* долара.

— Но тогава защо ме болят костите? — попита Харис.

Д-р Бърли заговори като на малко дете.

— Да ви се е случвало да разтегнете мускул? И да сте продължавали да го дразните, да го търкате и масажирате? Колкото повече го тормозите, толкова по-зле става. Накрая го оставяте на мира и болката изчезва. Е, точно такъв е и вашият случай. Оставете се на мира. Вземете очистително. Махнете се отгук и най-накрая направете онова пътуване до Финикс, за което говорите от месеци. Сменете обстановката!

След пет минути господин Харис прелистваше телефонния указател в магазинчето на ъгъла. Чудно съчувствие можеш да очакваш от слепи глупаци като Бърли! Пръстът му мина по списъка „Специалисти по костите“ (остеолози) и се спря на някой си М.

Мюнигънт. След името му нямаше обичайното „доктор по медицина“ и други академични съкращения, но пък кабинетът му бе съвсем наблизно. Три преки надолу, после една нататък...

Подобно на кабинета си, господин Мюнигънт бе малък и тъмен. Подобно на кабинета си, миришеше на йодоформ, йод и други странни неща. За сметка на това обаче бе добър слушател и слушаше внимателно, с проблясващи живи очи; когато разговаряше с Харис, думите излизаха с леко свистене — най-вероятно заради не много добро чене.

Харис разказа всичко.

М. Мюнигънт кимна. Да, имал бил подобни случаи. Костите на тялото. Човек не си дава сметка за тях. А, да, костите. Скелетът. Трудно, много трудно. Нещо във връзка със загуба на равновесие, с нарушената координация между душа, плът и скелет. Много сложно, тихо свистеше М. Мюнигънт. Харис слушаше в захлас. Ето *това* е доктор, който разбира болестта му! Психология, каза М. Мюнигънт. Отиде бързо до мръсната стена и освети няколко рентгенови снимки, които изпълниха стаята с призрачния си вид на неща, открити в утайките от някакъв праисторически прилив. Ето, ето! Изненаданият скелет! Ето ги светлинните портрети на дългите, късите, големите и малките кости. Господин Харис трябва да си дава сметка за положението си, за проблема! Ръката на М. Мюнигънт потропваше, шумолеше, шепнеше, показваше едва видимите мъглявини плът, в които висяха призраци на череп, гръбначен стълб, таз, варовик, калций, костен мозък — ето тук, тук, това, онова, там, там и там! Вижте!

Харис потрепери. Рентгеновите снимки и рисунките летяха в зелен фосфоресциращ вятър от страна, населявана от чудовищата на Дали и Фузели^[1].

М. Мюнигънт свистеше тихичко. Желаете ли господин Харис костите му да бъдат... третираны?

— Зависи — каза Харис.

Е, М. Мюнигънт не би могъл да помогне, освен ако Харис не е в съответното настроение. Психологически погледнато, човек трябва да *изпитва нужда* от помощ, в противен случай докторът е безполезен. Но все пак (свиване на рамене) М. Мюнигънт би могъл да „опита“.

Харис легна на масата с отворена уста. Осветлението бе изгасено, щорите — спуснати. М. Мюнигънт приближи пациента.

Нещо докосна езика на Харис.

Почувства как изтръгват челюстите му. Костите тихо скърцаха и пукаха. Един от скелетите на затъмнената стена сякаш затрепери и подскочи. Харис се разтреса неудържимо. Устата му неволно рязко се затвори.

М. Мюнигънт изкрещя. Едва не му бе отхапал носа! Не, не, напълно безсмислено е! Сега не му е времето! Ужасно разочарован, М. Мюнигънт вдигна щорите. Когато господин Харис почувства, че може да сътрудничи психологически, когато господин Харис наистина *изпита нужда* от помощ и е готов да се довери на М. Мюнигънт, тогава може би ще може да се направи нещо. М. Мюнигънт протегна малката си ръка. Дотогава сметката му е само два долара. Господин Харис трябва да започне да мисли. Ето една скица, която може да разучи у дома. Така ще се запознае с тялото си. Трябва изключително добре да усеща тялото си. Да бъде нащрек. Скелетите са странни, сложни неща. Очите на М. Мюнигънт проблеснаха. Довиждане, господин Харис. О, искате ли солета? М. Мюнигънт му предложи кутия с дълги твърди солети, самият той взе една и сподели, че хапването на солети му помага в... въ... практиката. Довиждане, господин Харис, приятен ден! Господин Харис си тръгна към къщи.

На следващия ден, в неделя, господин Харис откри безброй нови болки и болезки в тялото си. Цялата сутрин изучаваше с интерес миниатюрната, но анатомически съвършена рисунка на скелет, която му бе дал М. Мюнигънт.

Съпругата му Клерис го стресна на обед, когато започна да пука с кокалчетата на изящните си тънки пръсти. Стигна се дотам, че той запуши уши с длани и извика: „Престани!“

През остатъка от следобеда се уедини в стаята си. Клерис и три нейни приятелки играеха бридж в гостната, смееха се и дърдореха, докато скрилият се Харис с все по-нарастващо любопитство опипваше и изучаваше частите от тялото си. След около час внезапно стана и викна:

— Клерис!

Тя имаше свой начин да влезе в стаята — тялото ѝ правеше всякакви плавни танцови нежни движения и стъпки, така че краката ѝ

почти не докосваха килима. Ето че и сега се извини пред гостенките си и весело изтича да види съпруга си. Откри го седнал в отсрещния ъгъл на стаята, вперил поглед в скицата.

— Още ли си мрачен, скъпи? Моля те, недей.

И седна на коленете му.

Красотата ѝ не можеше да го откъсне от мислите му. Прецени колко е лека, после подозрително докосна капачката на коляното ѝ. Сякаш се движеше под светлата ѝ, едва ли не блестяща кожа.

— Трябва ли да прави така? — попита той и треперливо пое дъх.

— Кое какво да прави? — Тя се разсмя. — Капачката ли имаш предвид?

— Трябва ли да се движи по коляното по този начин?

Тя направи опит.

— Е, прави го.

— Радвам се, че и твоята се плъзга — въздъхна той. — Бях започнал да се притеснявам.

— За какво?

Той потупа гръдния си кош.

— Ребрата ми не стигат до долу, а свършват ето *тук*. А и открих няколко съвсем сбъркани — просто си стърчат в нищото!

Клерис опря длан малко под нежната извивка на малките си гърди.

— Разбира се, глупчо! У всички ребрата свършват на дадено място. А онези странните и късите се наричат плаващи ребра.

— Надявам се да не плават прекалено много.

Шегата се получи доста тромава. Сега най-много от всичко му се искаше да остане сам. Нови открития, нови и още по-странни археологически находки го очакваха под треперещите му пръсти — а и не искаше да става за смях.

— Благодаря, че дойде, скъпа — каза той.

— Няма нищо. — Малкото ѝ носле се потърка нежно в носа на Харис.

— Чакай! Ето тук... — Докосна с пръст първо своя, после нейния нос. — Разбираш ли какво става? Костта стига само *дотоук*. Останалото е запълнено от хрущял!

Тя сбърчи носле.

— Разбира се, скъпи! — И излезе с танцова стъпка от стаята.

Останал самичък, Харис почувства как потта излиза от вдлъбнатините и хлътналите места на лицето му, как се спуска като приливна вълна по бузите. Облиза устни и затвори очи. Сега... сега... какво следва в дневния ред...? А, да, гръбначният стълб. Така. Проучи го бавно, по същия начин, по който работеше с многото копчета в кабинета си, с които викаше секретарки и куриери. Само че сега в отговор на внимателните натискания от милиони вратички в ума му излетяха всевъзможни страхове и кошмари! Усещаше гръбнака си ужасно... непознат. Подобно на чупливите останки на току-що изядена риба, разхвърляни по студена порцеланова чиния. Отчаяно опипваше малките заоблени бучки. Господи! Господи!

Зъбите му затракаха. Всемогъщи Боже! Как може да не съм го разбирал през цялото това време? Цял живот имам... *скелет*... вътре в себе си! Как е възможно да го приемаме като нещо подразбиращо се? Как така никога не си задаваме въпроси за тялото си, за съществуването си?

Скелет. Едно от онези свързани, снежнобели, твърди неща. Едно от онези отвратителни, чупливи неща с дупки вместо очи и черепи вместо лица, с вечно тресящи се пръсти. Едно от онези неща, които подрънкват на вериги в запустели, покрити с паяжина килери или могат да се намерят пръснати из пустинята като зарчета!

Стана, защото не можеше да понесе да остане седнал. Сега е вътре в мен — хвана се за корема, после за главата... вътре в главата ми има... череп. Една от онези заоблени раковини, която съдържа мозъка ми като някаква електрическа медуза. Една от онези напукани черупки с дупки отпред, направени сякаш от двуцевка! Със своите костни пещери и кухини, в които се намира моята плът, моето обоняние, моето зрение, моят слух, моята мисъл! Череп, който обгръща мозъка ми и му позволява да наднича към външния свят през крехките си прозорци!

Искаше му се да се втурне в гостната, да развали събирането като лисица в кокошарник, да пръсне картите им във въздуха като пера на подплашени пилета! Спря се единствено благодарение на огромно, отчаяно усилие. Хайде стига, човече, овладей се. Това е откровение, вземи ценното, осъзнай го, приеми го вътре в себе си. Но *скелет*! — изпищя подсъзнанието му. Не мога да го понеса. Това е вулгарно, ужасно, плашещо! Скелетите са ужаси: те подрънкват и потракват в

стари замъци, висят от дъбови греди, клатят се лениво на вятъра като махала...

— Скъпи, ще дойдеш ли да те запозная с дамите? — разнесе се някъде отдалеч ясният, сладък глас на съпругата му.

Господин Харис стана. *Скелетът* му го държеше изправен! Онова нещо вътре, онзи натрапник, онзи ужас поддържаше неговите ръце, краката, главата му! Сякаш зад гърба ти стои някой, чието място не е там. С всяка стъпка осъзнаваше колко зависим е от онова, другото Нещо.

— Ей сега идвам, скъпа — немощно отвърна той. Хайде, стегни се! Утре трябва отново да ходиш на работа. В петък трябва най-накрая да идеш до Финикс. Много път е. Стотици мили. Трябва да си във форма или няма да успееш да накараш господин Крелдън да инвестира в керамичния ти бизнес. Хайде, горе главата!

Малко по-късно се намираше сред дамите и се запознаваше с госпожа Уидърс, госпожа Абълмат и госпожица Кърти; всички те имаха скелети вътре в себе си, но го приемаха съвсем спокойно, тъй като природата се бе погрижила да прикрие голотата на ключиците, пищялите и бедрените кости с гърди, прасци и бедра, с прически и сатанински вежди, с пълни устни и... *Господи!* — изкрещя мислено господин Харис. Когато говорят или се хранят, се вижда част от скелета — *зъбите!* Никога не съм си помислял за това.

— Извинете — изпъшка той и тичешком напусна гостната — точно навреме, за да избълва обяда си сред петуниите в градината.

Вечерта, докато жена му се събличаше, той седеше в леглото и грижливо режеше ноктите си. Те също бяха от местата, където скелетът се показва навън и расте по най-възмутителен начин. Сигурно бе изказал на глас част от теорията си, тъй като в следващия миг останалата по неглиже Клерис седна на леглото, прегърна го през врата и се прозя.

— Скъпи, та ноктите не са *кост*, а рогов израстък, втвърден епидермис!

Той захвърли ножицата.

— Сигурна ли си? Дано. Така ще се почувствам малко по-добре. — Загледа се с възхищение в извивките на тялото ѝ. — Надявам се всички хора да са устроени по един и същи начин.

— Ти си най-големият хипохондрик, когото съм виждала! — Оттласна го от себе си на ръка разстояние. — Хайде. Какво има? Кажи на мама.

— Нещо вътре в мен — каза той. — Нещо... явно е от храната.

През целия работен ден в офиса в центъра господин Харис с неодобрение изучаваше размерите, формите и устройството на различните кости в тялото си. В десет сутринта поиска да опипа за момент лакътя на господин Смит. Господин Смит се съгласи, но се намръщи подозрително. След обедната почивка помоли да докосне лопатката на госпожица Лоръл и тя незабавно се притисна с гръб в него, замърка като коте и притвори очи.

— Госпожице Лоръл! — рязко рече той. — Престанете!

Насама се отдаде на размисли за неврозите си. Войната тъкмо бе свършила, напрежението в работата, несигурното бъдеще — може би всичко това оставяше отпечатъка си върху душевното му състояние. Искаше му се да напусне тази работа и сам да поеме нещата. Бе доста талантлив керамик и скулптор. При първа възможност щеше да отиде в Аризона, да заеме онези пари от господин Кредън, да построи пещ и да отвори работилница. Ето това е грижа. Ама че случай е и той. Добре, че се бе свързал с М. Мюнигънт. Изглеждаше склонен да го разбере и да му помогне. Щеше да се бори сам, нямаше да се връща при Мюнигънт или при д-р Бърли, освен ако не стане крайно наложително. Усещането за нещо чуждо щеше да премине.

Седеше, загледан в нищото.

Усещането за нещо чуждо не премина. А започна да се засилва.

Във вторник и сряда ужасно го тормозеше мисълта, че епидермисът, космите и другите добавки са в пълна бъркотия, докато покритият от тях скелет е изящна, изчистена, ефективно организирана структура. Понякога, на определена светлина и с мрачно свити устни, Харис си въобразяваше, че вижда черепа си да му се ухилва зад плътта.

Пусни ме! — викна той. — Остави ме на мира! Белите ми дробове! Престани!

Мъчеше се конвулсивно да си поеме дъх, но ребрата му сякаш го задушаваша.

Мозъкът ми... спри да го стискаш!

И ужасни пристъпи на главоболие изгориха мозъка му, превърнаха го в сляпа пепел.

Вътрешностите, остави ги на мира, за Бога! Стой настрана от сърцето ми!

Сърцето му се сви в ужас от движението на ребрата — като някакви бледи паяци, надвесили се и опипващи плячката си.

Една вечер лежеше облян в пот в леглото; Клерис бе отишла на събрание на Червения кръст. Опита се да се вразуми, но от това само започна да осъзнава още по-ясно конфликта между мръсната си външност и прекрасното изящно калциево образуване вътре в него.

Лицето — нима не е мазно и набръчкано от тревога?

А сега виж безупречното белоснежено съвършенство на черепа.

Носът — не е ли прекалено голям?

А сега виж мъничките костици преди отвратителният хрущял да започне да оформя изкривения хобот.

Тялото — нима не е тлъсто?

Е, виж скелета — строен, изящен, с опростен икономичен контур. Прекрасно оформена ориенталска статуетка! Съвършен, тънък като бяла богомолка!

Очите — не са ли изпъкнали, съвсем обикновени, с тъп поглед?

Бъди така добър да забележиш очните кухини на черепа; така дълбоки и кръгли, сериозни тихи езера, всезнаеци, вечни. Колкото и дълбоко да се вглеждаш, никога няма да откриеш дъното на мрачното им проникновение. Цялата ирония, целият живот и всичко останало се крие в тази чашковидна тъмнина.

Сравнявай. Сравнявай. Сравнявай.

Часове наред изгаряше от ярост. А скелетът, този хилав и вечно сериозен философ, си стоеше тихо вътре, без да казва нито дума, подобно на някакво деликатно насекомо в пашкула си. И чакаше, чакаше...

Харис бавно седна.

— Чакай малко. Чакай! — възкликна той. — Ти също си безпомощен. Пипнах те. Мога да те накарам да правиш каквото си поискам! Не можеш да ме спреш! Кажа ли — размърдай си китките, метакитките, фалангите — и те го правят, и ето че махам на някого. — Разсмая се. — Заповядвам на бедрената кост и пищяла да се раздвижат,

и ето — раз, два, три, четири, раз, два, три, четири — изминаваме една пресечка. Ето така!

Ухили се.

— И тъй, сега сме петдесет на петдесет. Равен резултат. И ще продължим борбата докрай! В края на краищата аз съм онзи, който мисли! Да, бога ми! Да! Дори да те няма, пак щях да мисля!

Моментално щракнаха тигрови челюсти и прехапах мозъка му. Харис изкрещя. Костите на черепа сграбчиха мозъка му и го изпълниха с кошмари. После бавно, докато Харис пищеше, черепът подуши и изяде кошмарите един по един, докато не погълна и последния, след което настана мрак...

В края на седмицата отложи пътуването до Финикс поради здравословни причини. Претегли се на уличен кантар и видя как червената стрелка бавно се плъзга и спира върху 165 паунда.

Изстена. Та нали от години съм все сто седемдесет и пет паунда. Не мога просто така да отслабна с цели десет! Погледна се в наплютото от мухи огледало. Обхвана го студен, първобитен страх, от който целият се разтрепери. Ах, ти, ах, ти! Зная какво си намислил!

Размаха юмрук към костеливото си лице и най-вече към горната челюст, към долната челюст, към черепа и шийните прешлени.

— Ах, ти, гадост такава! Мислиш, че можеш да ме умориш от глад, да ме накараш да отслабна, така ли? Да махнеш цялата плът и да остана само кожа и кости? Опитваш се да се отървеш от мен, за да станеш шеф, а? Не, няма да се получи!

Втурна се към първото кафене.

Пълнена пуйка, картофи със сос, четири вида зеленчуци, три десерта. Не можеше да изяде нищо от това, стомахът му се свиваше. Насили се. Зъбите започнаха да го болят. Болни зъби, а? — злобно си помисли той. — Ще ям напук, ако ще всичките ми зъби да започнат да се клатят и да падат в соса.

Главата му гореше, дишаше на пресекулки, гърдният кош го стягаше, зъбите ужасно го боляха, но въпреки това бе постигнал една малка победа. Канеше се да изпие и чаша мляко, но спря и го изля в саксията с калдъръмчета. Никакъв калций за теб, момчето ми, никакъв калций. Никога повече няма да ям храни с калций и други подсилващи костите минерали. Отсега нататък ще ям само за единия от двама ни, момко.

— Сто и петдесет паунда — каза той на жена си седмица по-късно. — *Виждаш* ли колко съм се променил?

— За добро — отвърна Клерис. — Винаги си бил малко пълничък за ръста си, скъпи. — Погали го по брадичката. — Харесва ми лицето ти. Сега е много по-хубаво; чертите са станали резки и силни.

— Та това не са *моите* черти, а неговите, на онзи проклетник! Да не искаш да кажеш, че той ти харесва повече от мен?

— Той? Кой е той?

Черепът му се усмихна от огледалото зад Клерис, надникна зад месестата гримаса на злоба и отчаяние.

Изпълнен с негодувание, той лапна няколко таблетки бирена мая. Това беше единственият начин да наддадеш, когато не можеш да приемаш други храни. Клерис забеляза хапчетата и каза:

— Скъпи, не бива да наддаваш заради мен.

Искаше му се да ѝ изкрещи да си затваря устата.

Тя го накара да легне и да положи глава в скута ѝ.

— Скъпи, наблюдавам те напоследък. Ти... ти не си добре. Никак не ми харесваш. Нищо не казваш, но само се виж — като подплашен заек си. Нощем се мяташ в леглото. Може би трябва да идеш на психиатър. Но мисля, че и аз мога да ти кажа онова, което ще ти каже той. Събрах всичко от твоите намеци и случайно изпуснати думи. И тъй, ти и скелетът ти сте едно цяло, една неделима страна, със свободи и справедливост за всички. Заедно ли сте, ще издържите, разделите ли се — свършено е с вас. Ако и занапред не можете да се понасяте като стара семейна двойка, по-добре иди при доктор Бърли. Но първо се отпусни. Въртиш се в порочен кръг. Колкото повече се тормозиш, толкова повече изпъкват костите ти, а това е повод за още тормоз. В края на краищата кой започна тази битка — ти или онова анонимно нещо, което уж се спотайва зад храносмилателната ти система?

Той затвори очи.

— Аз. Май аз започнах. Продължавай, Клерис, продължавай да ми говориш.

— Сега си почини — нежно каза тя. — Почини си и забрави.

За половин ден сякаш му бяха поникнали криле, но после започна да помръква. Много добре беше да обвинява въображението си, но този конкретен скелет отвърщаше на удара, за Бога!

Един късен следобед тръгна към кабинета на М. Мюнигънт. Вървя половин час, докато не стигна адреса и не видя името М. МЮНИГЪНТ, изписано с олющени златни букви върху стъклена плоча пред сградата. И точно тогава костите му сякаш експлодираха. Заслепен от изпълващата го болка, Харис се отдалечи, олюляваше се. Когато отвори очи, вече завиваше на ъгъла. Кабинетът на М. Мюнигънт изчезна от поглед.

Болката престана.

М. Мюнигънт бе човекът, който можеше да му помогне. Щом само надписът с името му предизвикваше такава титанична реакция, то несъмнено именно *той* беше човекът.

Но не днес. Всеки път, когато се опитваше да се върне при кабинета, ужасните болки надделяваха. Облян в пот, Харис се отказа и се заклатушка към най-близкия бар.

Докато вървеше през полутъмното помещение, за момент се запита дали основната вина всъщност не е именно на М. Мюнигънт. В края на краищата нали именно той му насочи вниманието към скелета! Възможно ли бе М. Мюнигънт да го използва в някакви свои пъклени замисли? Но какви точно? Глупаво бе да го подозира. Просто един дребен доктор. Опитваше се да помогне. Мюнигънт и неговите солети. Ама че нелепо. М. Мюнигънт си го бива, бива си го...

Видя нещо, което му вдъхна надежда — едър тлъст мъж, кръгъл като топка, седеше на бара и пиеше бира след бира. Ето *това* се нарича успял човек. Харис потисна желанието да приближи, да го тупне по рамото и да се поинтересува как е успял да скрие така добре костите си. Да, скелетът на дебелака бе опакован направо луксозно. Меки възглавници от тлъстина тук, еластични пластове там, няколко кръгли пръстена мазнина под брадичката. Горкият скелет никакъв не се виждаше; никога не би могъл да се освободи от тази лоена топка. Може и да се е опитвал някога — но сега бе напълно победен и върху дебелака не се виждаше нито следа от кост.

Не без завист Харис го приближи, все едно приближаваше носа на презокеански лайнер. Поръча си питие, изпи го, после се осмели да

го заговори.

— Жлезите ли?

— На мен ли говориш? — попита дебелакът.

— Или сте на специална диета? — чудеше се Харис. — Извинете, но, както сам виждате, започнал съм да вежна. Не мога да кача нито грам. Искан ми се да имах стомах като вашия. Да не сте го отгледали поради страх от нещо?

— Ти си пиян — обяви дебелакът. — Но нищо, харесвам пияндетата.

И поръча още питиета.

— Слушай внимателно, ще ти кажа как става. Двайсет години отглеждам това. Слой след слой, още от момче. — Поглади огромния си като училищен глобус корем и започна да преподава урок по гастронимична география. — Това не ти е пътуващ цирк. Шатрата не е вдигната за една нощ и напълнена с чудеса. Отглеждах органите си като породисти кучета, котки и други животни. Стомахът ми е тлъст розов персийски котарак, който се надига от дрямка само колкото да помърка, да помяука, да поръмжи и да поплаче за шоколадови бонбони. Храня го добре и затова ме слуша. А червата ми, скъпи приятелю, са най-редкият вид анаконди, които си виждал — гладки, навити, чудесни и пращящи от здраве. Поддържам ги в идеална форма, всичките си любимци. От страх ли? Може би.

Това стана повод за нова поръчка за всички.

— Как да наддадеш? — Дебелакът се наслади на думата, сякаш бе деликатес. — Ето какво ти трябва. Намери си устата жена, добави към нея дяволска дузина роднини, способни да ти създадат куп неприятности и от най-дребното нещо. Добави щипка делови партньори, чиято основна мотивация е да ти измъкнат и последния цент, и ето те на прав път. Как става ли? За нула време ще започнеш подсъзнателно да трупаш тлъстини, за да се отделиш от тях. Буферни епидермални държави, преградна стена от клетки. Скоро ще откриеш, че яденето е единственото удоволствие на света. Тормозът ти обаче трябва да идва от външни източници. Много хора нямат за какво да се тревожат и затова започват да гризат сами себе си и да отслабват. Запознай се с всички противни и гадни типове, които можеш да срещнеш, и скоро ще започнеш да трупаш мазнини!

И с тези думи дебелакът се заклатушка мощно към изхода и изчезна в нощта.

— Точно това ме посъветва и доктор Бърли, макар и не точно с тези думи — замислено си каза Харис. — Е, може би ако успея да отида във Финикс...

Пътуването от Лос Анджелис до Финикс през пустинята Мохаве бе същинско мъчение под палещото жълто слънце. Движението бе слабо и често се случваше нито отпред, нито отзад да не се вижда нито една кола. Харис стискаше здраво волана. Все едно дали Кредън щеше да му заеме пари, за да започне самостоятелен бизнес. Важното бе да се измъкне, да смени обстановката.

Колата се движеше в горещите пориви на пустинния вятър. Единият господин Х. седеше в другия господин Х. Може би и двамата се потяха. Може би и двамата се чувстваха окаяно.

На един завой вътрешният господин Х. внезапно овладя външната плът и го накара рязко да завърти горещия волан.

Колата излетя на нажежения пясък и се преобърна на една страна.

Настъпи нощта, задуха вятър, пътят съвсем опустя. Няколко коли профучаха бързо, явно без да го забележат в тъмното. Господин Харис дълго лежа в безсъзнание, докато накрая не чу пустинния вятър и не усети как песъчинките се впиват като игли в бузите му. Отвори очи.

Утрото го завари с възпалени очи, бродещ в безсмислени кръгове — в делириума си бе успял да се отдалечи от шосето. По обед се просна под рехавата сянка на някакъв храст. Слънцето сякаш го кълцаше с остър като бръснач меч, стигаше чак до... до костите. В небето кръжеше лешояд.

Напуканите му устни се отвориха.

— Е, това ли е? — прошепна той със зачервени очи и издраскани бузи. — По един или друг начин ще ме затриеш, ще ме умориш от глад или жажда, ще ме убиеш. — Преглътна полепналия по гърлото му пясък. — Слънцето ще изгори плътта ми, за да можеш да надникнеш навън. Лешоядите ще обядват с мен, а ти ще си лежиш и ще се хилиш победоносно. Като избегнал ксилофон, хвърлен на лешояди с вкус към шантавата музика. Ще ти хареса. Свобода.

Вървеше през пустинята, която трептеше и кипеше под палеците лъчи на слънцето; спъваше се, падаше по очи, поглъщаше малки глътки огън. Въздухът бе като син алкохолен пламък, лешоядите се пържеха, димяха и блестяха, докато кръжаха над него. Финикс. Пътят. Кола. Вода. Безопасност.

— Хей!

Някой го викаше през синия алкохолен пламък.

Господин Харис се надигна.

— Хей!

Викът се повтори. Чуха се стъпки. Бързи.

С вик на неимоверно облекчение Харис се изправи само за да рухне отново в ръцете на човек в униформа и със значка.

Изтеглянето и поправката на колата бе мъчително дълго; Харис се добра до Финикс в такова ужасно състояние на ума, че деловата среща се превърна в безсмислена пантомима. Дори когато получи заема и парите бяха в ръцете му, това не означаваше нищо. Онова Нещо, спотайващо се вътре в него като меч в ножница, разваляше бизнеса му, удоволствието от храненето, изопачаваше любовта му към Клерис, караше го да не се доверява на автомобила; с две думи, въпросното Нещо трябваше да бъде поставено на мястото му. Инцидентът в пустинята му дойде в повече. Нещата почти бяха опрели до кокал, както иронично би подхвърлил някой. Смътно се чу да благодари на господин Кредън за парите. После обърна колата и отново пое на дълъг път, но този път реши да мине през Сан Диего, за да избегне пустинния участък между Ел Сентро и Бомонт. Караше на север по крайбрежието. Нямаше доверие на пустинята. Но... по-внимателно! Солените вълни гърмяха и съскаха по плажовете покрай Лагуна. Пясъкът, рибите и ракообразните щяха да очистят костите му не по-зле от лешоядите. Така че — по-бавно на завоите над прибоа.

По дяволите, съвсем се бе смахнал!

Към кого да се обърне? Към Клерис? Към Бърли? Или пък към Мюнигънт? Към специалиста по кости. Мюнигънт. Е?

— Скъпи! — Клерис го целуна. Той трепна от твърдостта на зъбите и челюстта зад страстната целувка.

— Скъпа — бавно каза той и изтри устни с ръка, мъчеше се да не трепери.

— Изглеждаш ми отслабнал. Скъпи, сделката...?

— Мина добре. Предполагам. Да, мина добре.

Тя отново го целуна. Вечеряха, без да бързат, във фалшиво приповдигната атмосфера. Клерис се смееше и го окуражаваше. Той все гледаше телефона; на няколко пъти посягаше нерешително към него, но отдръпваше ръка.

Съпругата му влезе в гостната с палто и шапка.

— Извинявай, но трябва да тръгвам. — Щипна го по бузата. — Хайде, горе главата! Ще се върна от Червения кръст след три часа. Легни и дремни малко. Просто *трябва* да ида.

Когато Клерис излезе, Харис нервно набра номера.

— М. Мюнигънт?

Експлозиите и болките, след като остави слушалката, бяха невъобразими. Костите му го раздираха с всевъзможни видове болка, ледена и гореща; за подобно нещо не бе сънувал и в най-страшния си кошмар. В опит да успокои пристъпите изгълта всичкия аспириин, който успя да открие; но когато час по-късно на вратата най-сетне се звънна, не можеше да помръдне — лежеше изтощен и задъхан, по бузите му се стичаха сълзи.

— Влезте! Влизайте, за Бога!

М. Мюнигънт влезе. Слава Богу, вратата не бе заключена.

О, но господин Харис изглежда ужасно! М. Мюнигънт стоеше в центъра на дневната, дребен и тъмен. Харис кимна. Болката вилнееше в него, блъскаше го с огромни железни чукове, раздираше го с куки. При вида на напирещите кости очите на М. Мюнигънт проблеснаха. А, сега вече господин Харис е психически готов да получи помощ. Нали така? Харис отново кимна немощно и изхлипа. М. Мюнигънт продължаваше да свисти, докато говореше; по някакъв начин бе свързано с езика му. Нямаше значение. Очите му бяха пълни със сълзи и му се стори, че М. Мюнигънт като че ли се смалява, става още по-дребен. Плод на въображението, естествено. Като хлипаше, Харис разказа за преживяването по време на пътуването до Финикс. Този проклет скелет бе... предател! Сега ще му дадат да се разбере веднъж завинаги!

— Господин Мюнигънт — едва прошепна Харис, — аз не... не го бях забелязал досега. Езикът ви. Кръгъл, като тръбичка. Да не би да е кух? Очите ми. Бълнувам. Какво да правя?

М. Мюнигънт свистеше тихо и съчувствено, приближаваше се все повече. Ще бъде ли така добър господин Харис да се отпусне на стола и да отвори уста? Светлините бяха угасени. М. Мюнигънт надникна в отворената уста на Харис. А може ли още по-широко? При първото посещение било тъй трудно да му помогне, та нали се бунтували и тяло, и кост. А сега имаме сътрудничеството на плътта, така че скелетът да си протестира колкото си иска. В тъмното гласът на М. Мюнигънт изтъняваше, изтъняваше, стана съвсем тъничък. Свистенето се превърна във висок, пронизителен писък. Така. Отпуснете се, господин Харис. ЕТО!

Усети как нещо свирепо дърпа челюстта му във всички посоки едновременно, езикът му бе притиснат като с лъжица, гърлото му — запушено. Отчаяно се мъчеше да поеме глътка въздух. Свистене. Не можеше да диша! Нещо се загърчи, заби се в бузите му, изтръгваше челюстите. Нещо като вряла вода влезе в синусите му, ушите му писнаха!

— А-а-а! — закрещя давещият се Харис. Главата му омекна — раковината в нея бе разбита на парчета. Дробовете му се изпълниха с адски пламък.

Миг по-късно отново можеше да диша. Насълзените му очи се отвориха широко. Изкрещя. Ребрата му бяха извадени като наръч съчки. Болка, ужасна болка! Падна на пода, изпусна с хриптене горещ дъх.

Светлинки проблеснаха в безчувствените му очи; усети как крайниците му бързо се освобождават от костите. През сълзи успя да види гостната.

Помещението бе празно.

— М. Мюнигънт? За Бога, М. Мюнигънт, къде сте? Помогнете ми!

М. Мюнигънт беше изчезнал.

— Помощ!

И тогава го чу.

Дълбоко от потайните пролуки на тялото му се чуваха съвсем слаби, невъобразими шумове; тихо млясване, сухо хрущене, потракване и търкане — като мъничка гладна мишка някъде в кървавочервената мъгла, дъвчеща така усърдно и вещо онова, което би могло — но не беше — потопена греда...!

Клерис вървеше по тротоара с високо вдигната глава право към дома си. Мислеше си за събранието на Червения кръст и на ъгъла едва не се блъсна в един дребен тъмен мъж, от когото се разнасяше миризма на йод.

Щеше веднага да го забрави, ако в последния момент мъжът не измъкна нещо дълго, бяло и странно познато от палтото си и не го загриза като сладкиш. След като се справи с края, невероятният му език се стрелна вътре и засмука с явно удоволствие пълнежа. Човекът гризеше лакомството си, а тя продължи към къщата, отвори вратата и влезе.

— Скъпи? — повика и се усмихна. — Скъпи, къде си?

Затвори вратата, мина по коридора и влезе в дневната.

— Скъпи...

Двайсетина секунди се взираше в пода, мъчеше се да разбере какво вижда.

Изпищя.

Отвън, в здрача под чинарите, дребният мъж направи ред дупчици в дългата бяла пръчка; после леко сви устни и тихо изсвири няколко тъжни ноти в акомпанимент на писъците и ужасния вой от гостната.

Много пъти като дете ѝ се бе случвало да тича по плажа, да настъпи медуза и да изпищя. Не бе чак толкова страшно да откриеш непокътната медуза с желатинова кожа в дневната си. Можеш просто да се отдръпнеш от нея.

Но когато медузата *те извика по име...*

[1] Джон Фузели (1742–1824) — английски художник и есеист, смятан за един от първите романтици. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.